

**DRENTS
DORP**

HOOFDKWARTIER

*Analyse & Advies
Drents Dorp Design Lijn*

Cindy van den Bremen &
Karin Mastenbroek

Maart 2014

INHOUD

- 07 Introductie
- 09 Inventarisatie wensen & behoeften
- 16 Drents Dorp Design Lijn (DDDL)
- 24 Inspirerende voorbeelden
- 43 Business model
- 46 Het merk
- 52 Financiële aspecten
- 58 Zakelijke aspecten
- 62 Mogelijke Partners
- 70 Conclusies & Advies
- 79 Bronnen
- 81 Bijlagen
- 92 Over de auteurs
- 95 Colofon

INTRODUCTIE

Sinds 2000 zijn Woonbedrijf en de Gemeente Eindhoven bezig met grootschalige renovatie in Drents Dorp. In 2011 startte Woonbedrijf met een veranderingstraject in Drents Dorp Oost, in samenwerking met de Gemeente Eindhoven wilde Woonbedrijf de buurt verbeteren. Dit proces werd van onderop ingezet door de vragen, wensen en ideeën van de bewoners als uitgangspunt te nemen.

Op 1 september 2011 opende het Drents Dorp Hoofdkwartier haar deuren aan de Beukenlaan 5. Een tuinhuis naar ontwerp van Piet Hein Eek dat onder het Strijps Bultje geschoven lijkt en uitkijkt over Strijp-S, het voormalige Philipsterrein. Naar een concept van Annemoon Geurts lanceerde Woonbedrijf de Drents Dorp Angels: drie 'enthousiastelingen uit de creatieve industrie'. Zij werden ingezet als aanjagers van de sociale leefbaarheid en het veranderingstraject, waarbij ze activiteiten organiseren met en vanuit de bewoners. Ze begeleiden Woonbedrijf bij het ophalen van de vragen tot en met de uitvoering van de verbeteringen.

De afgelopen jaren zijn de drie Angels (Wikke, Dorot en Florike) goede bekenden geworden in de buurt en heeft het Hoofdkwartier zijn dienst bewezen. Naast de activiteiten onder begeleiding van de Angels, organiseren de bewoners bijeenkomsten en feesten. Voor openbare doeleinden mogen ze het Hoofdkwartier gratis gebruiken; voor eigen gebruik kunnen ze deze tegen een geringe vergoeding huren. Aan de agenda te zien, te vinden op internet, wordt van beide opties gretig gebruik gemaakt. Waar in het begin bewoners nog bezwaar maakten tegen de komst en plaatsing van het Hoofdkwartier, wordt het initiatief tegenwoordig omarmd en gedragen door de wijk.

Bewoners zijn niet alleen het Hoofdkwartier gaan waarderen en intensief gaan gebruiken als buurthuis, maar hebben ook talenten aangetoond en ontplooid, waarbij ze uitgedaagd en gestimuleerd werden door de Drents Dorp Angels. Er is een houten tafel gebouwd, met daarop tatoeages van buurtbewoners. Een buurtbewoner die talent in houtbewerking bleek te hebben, is na een stageperiode in loondienst gegaan bij Piet Hein Eek. Andere bewoners hebben zich de bewerkelijke techniek van het maken van keramiek eigen gemaakt. Ze verkopen trots hun zelfgemaakte producten op de Dutch Design Week. Ook is er een handwerkgroep die producten breid en haakt. De producten vinden gretig aftrek, niet alleen tijdens de Dutch Design Week, maar bijvoorbeeld ook op de kerstmarkt, aangekleed met haardvuur en glühwein.

De drie Angels zijn succesvol geweest in hun doelstelling. Maar nu het veranderingstraject erop zit moeten twee van de drie Angels helaas vertrekken. Alleen Angel Wikke blijft over om de activiteiten en het Hoofdkwartier draaiende te houden omdat de wens van de bewoners hiernaar blijft bestaan.

Nu ligt er de vraag vanuit Woonbedrijf naar een Analyse en Advies om te kijken of de potentie en het talent uit de wijk ingezet kan worden voor een officiële Drents Dorp Design Lijn, waarbij ook nog wat verdiend kan worden. De vraag is wat daarbij de mogelijkheden en beperkingen zijn in de aanloop en realisatie daarnaar toe. Daarop hopen we in dit document antwoord te geven.

'Woonbedrijf wil haar huurders een thuis in een buurt geven waar het plezierig wonen en prettig leven is'
Woonbedrijf website

INVENTARISATIE WENSEN & BEHOEFTE

1. Woonbedrijf

Woonbedrijf wil eraan bijdragen dat de bewoners van Drents Dorp trots op hun buurt zijn. Een middel daartoe is het versterken van de sociale cohesie, en dat is precies wat het Hoofdkwartier doet. Drents Dorp is nu nog een 'actiegebied' bij de gemeente, met andere woorden een wijk die speciale aandacht behoeft. De laatste jaren is er een positieve ontwikkeling geweest, zeker ook door het veranderingstraject en de renovatie. De gedachte is nu dat de positieve ontwikkeling bestendig en doorgezet moet worden, mede door de voortzetting van het Hoofdkwartier.

Ondanks dat het verandertraject nu tot een eind gekomen is, wil Woonbedrijf het Hoofdkwartier niet zomaar laten vallen en niet zomaar stoppen met de Drents Dorp Angel(s). Aan de andere kant zou het mooi zijn als het Hoofdkwartier zichzelf zoveel mogelijk kan bedruipen, zowel inhoudelijk als financieel. Met zelfs wellicht zelfstandigheid in de wat verdere toekomst. De doelen van Woonbedrijf zijn dus:

1. De sociale cohesie en gevoel van trots in de wijk verder laten toenemen
2. Hoofdkwartier en Drents Dorp Angel minder afhankelijk maken van Woonbedrijf, zowel inhoudelijk als financieel. Dus een zoveel mogelijk zelfstandig Hoofdkwartier, zonder dat het eerste doel in gevaar komt.

Een Drents Dorp Design Lijn kan een bijdrage leveren aan zowel de invulling van de wens tot sociale cohesie in de wijk en een gevoel van trots, en kan ook een financiële bijdrage leveren. Op dit moment is het zo dat de verhuuropbrengsten van het Hoofdkwartier terugvloeien naar Woonbedrijf, terwijl de opbrengsten van de verkoop van de zelfgemaakte producten ten goede komt aan de bewoners.

2. Bewoners

Wensen & behoeften

Eind december is er na de evaluatiebijeenkomst van de Dutch Design Week met de bewoners van Drents Dorp gesproken over het opzetten van een Drents Dorp Design Lijn. Hierbij is een rondje gemaakt om te inventariseren welke wensen en behoeften er leven onder de bewoners. Naast de culturele diversiteit, de diversiteit aan persoonlijkheden en de individuele uitdagingen liggen de wensen met betrekking tot het opzetten van een Drents Dorp Design Lijn behoorlijk uiteen.

Technieken en materialen

Tot nu toe hebben de bewoners onder leiding van de Drents Dorp Angels een aantal producten bedacht en uitgevoerd. De materialen waarmee gewerkt is variëren van hout, keramiek, verf tot wol en textiel. Hierbij lag een sterke nadruk op keramiek en handwerken. Keramiek gebeurt vooral onder leiding van de Angels, terwijl het brei- en haakwerk binnen een eigen handwerkgroep wordt gemaakt op dinsdagavond. Ook wordt er geschilderd, waar een aantal talenten boven komt drijven maar de ontwikkeling van de groep als geheel er een beetje uit is.

Vergoeding

De meningen lopen enorm uiteen betreft het onderwerp financiën: wat te doen met de opbrengsten bij verkoop. Zo is er een aantal bewoners dat graag vrijwillig wilt blijven werken, bij hun staat vooral de gezelligheid en het samen aan iets werken voorop. Het geld mag wat hen betreft in een gezamenlijke pot waarmee iets wordt gedaan of gekocht. Een bewoner oppert dat het mooi zou zijn als het geld dat binnen komt weer in nieuwe projecten gestopt kan worden. Ook wordt een verdeling

gesuggereerd: een deel terug in 'het bedrijf' en een deel naar de mensen zelf. Daarnaast is er een aantal bewoners dat graag een individuele vergoeding ziet doordat ze financieel krap zitten. Een bewoner ontvangt na een scheiding enkel AOW en zou graag wat bijverdienen. Anderen kunnen net rondkomen van een uitkering waardoor een mogelijke bijverdienste aantrekkelijk lijkt. Dan zijn er nog mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die best wat zouden willen verdienen als medewerker. Ook wordt er door de bewoners zelf gewaarschuwd voor de nadelige werking die geld met zich mee kan brengen: het kan mensen ook uit elkaar drijven. Maar geld kan ook een extra motivatie zijn voor mensen die nu nog niet meedoen om te komen helpen en sociale contacten te leggen naast een leuke bijverdienste.

Inzet

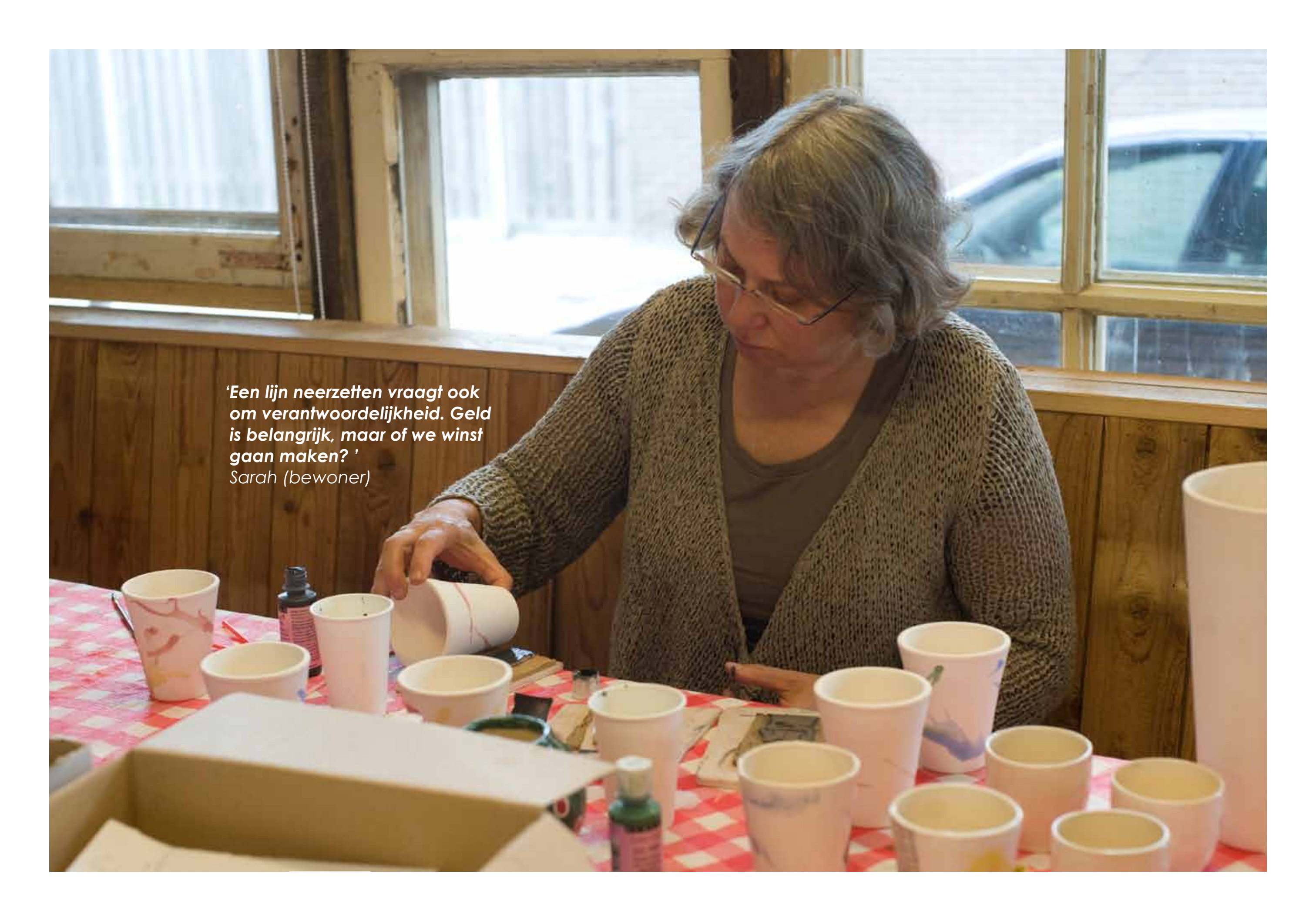
De inzet van de bewoners is erg gevarieerd. Sommige mensen gaan er helemaal voor en vinden het fijn om bijvoorbeeld in aanloop naar de Dutch Design Week onder druk te werken. Anderen vinden die druk niet prettig en vinden de vrijwilligheid van hun inzet een voorwaarde. Anderen willen graag maar zijn op een of andere manier beperkt in hun inzet bijvoorbeeld door hun psychische of lichamelijke beperkingen. Een enkele bewoner gaf aan niet voor de gezelligheid naar het Hoofdkwartier te komen, maar wel bij te willen dragen aan de Drents Dorp Design Lijn door inbreng van nieuwe ideeën of ontwerpen die anderen kunnen uitwerken. Dit sluit weer goed aan bij de wens van sommige bewoners om vooral uitvoerend werk te willen doen.

'Ik doe liever naaien dan keramiek en Ria is lerares, dus die kan ons het leren!'
Ingrid (bewoner)

'Ik wil niet de verplichting hebben mee te moeten doen'
Francine (bewoner)

'De kick van het moet af, de productie voorafgaand aan de Dutch Design Week vind ik leuk!'
Ria (bewoner)

A woman with short grey hair and glasses, wearing a grey cardigan, is seated at a table covered with a red and white checkered tablecloth. She is focused on painting a white ceramic mug. The table is cluttered with several other white mugs, some of which are already partially painted with various colors. There are also small bottles of paint and brushes scattered on the table. In the background, there is a window with a wooden frame, and a car is visible outside. The room has wood-paneled walls.

'Een lijn neerzetten vraagt ook om verantwoordelijkheid. Geld is belangrijk, maar of we winst gaan maken?'
Sarah (bewoner)